

T.C. ADALET BAKANLIĞI
CEZA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
MAĞDUR HAKLARI DAİRE BAŞKANLIĞI

Bu broşür Türk Yargı Sistemi konusunda size temel bilgi vermek amacı ile hazırlanmıştır. Kolayca anlaşılabilmesi amacı ile mümkün olduğunca sadeleştirilmiş ve hukuki terimler kullanılmamaya özen gösterilmiştir. Sadece bu broşür de yer alan bilgilere dayalı işlem yapmak hak kayıplarına sebep olabilir. Temel haklarınızı öğrendikten sonra hukuki yardım almanız menfaatinize olabilir.

T.C. Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü
Mağdur Hakları Daire Başkanlığı

Milli Müdafı Cad. No: 22 Bakanlıklar Kızılay/Ankara
0 312 414 81 59

 magdur.adalet.gov.tr
 magdur@adalet.gov.tr

 [magdurhaklari](https://www.facebook.com/magdurhaklari)
 [magdurhaklari](https://twitter.com/magdurhaklari)

ADLİ YARDIM NEDİR?

ADLİ YARDIM NEDİR?

Adli yardım, mali gücü yetersiz olanların dava açma hakkından yoksun kalmaması için getirilmiş bir ilkedir. Mali olanakları yetersiz kişilerin dava harç ve masraflarından muaf tutulması ve kendisi için baro tarafından ücretsiz avukat görevlendirilmesidir.

ADLİ YARDIMDAN KİMLER YARARLANABİLİR?

Yargılama veya takip giderlerini kısmen veya tamamen ödeme gücünden yoksun kişiler, iddia ve savunmalarında, geçici hukuki korunma taleplerinde ve icra takibinde, taleplerinin açıkça dayanaktan yoksun olmaması kaydıyla adli yardımdan yararlanabilirler.

TÜM DAVALARDA ADLİ YARDIM ALABİLİR MİYİM?

Adli yardım sistemi ceza davaları dışındaki davalar içindir. Ceza davalarında adli yardım sistemi farklı yapılandırılmıştır. Adli yargıda hukuk mahkemelerinde ve idari yargıda dava açarken veya aleyhinize dava açılmışsa adli yardım talep edebilirsiniz.

CEZA DAVALARINDA ADLİ YARDIMDAN FAYDALANABİLİR MİYİM?

Hayır. Adli yardım sadece özel hukuk ve idari davalar için söz konusudur. Ceza davalarında şüpheli ve mağdurlar açısından farklı usuller belirlenmiştir. Şüpheliler açısından, alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren bir suçun şüphelisi veya sağır ve dilsiz veya 18 yaşından küçük veya kendinizi savunamayacak derecede malul iseniz tarafınıza zorunlu müdafî (sanık avukatı) atanır. Müdafî seçebileceğiniz durumda olmadığınızı beyan ettiğiniz takdirde isteminiz üzerine müdafî görevlendirilir. Mağdurlar açısından; 18 yaşını doldurmamış, sağır veya dilsiz ya da meramınızı ifade edemeyecek derecede malul olmanız durumunda zorunlu olarak, cinsel saldırı suçu ile alt sınırı 5 yıldan fazla hapis cezasını gerektiren bir suçun mağduru iseniz isteminiz hâlinde tarafınıza avukat görevlendirilir.

ADLİ YARDIMDAN YARARLANABİLMEK İÇİN NE YAPMALIYIM?

Adli yardım için yargılamanın yapılacağı mahkemeye; icra ve iflas takiplerinde takibin yapılacağı yerdeki icra mahkemesine; kanun yollarına başvuru sırasında bölge adliye mahkemesine veya Yargıtay'a başvurulması gerekmektedir. Mahkeme adli yardımın koşullarının oluşup oluşmadığını değerlendirerek talebin kısmen veya tamamen kabulüne ya da reddine ilişkin karar vermektedir. Talep hâlinde inceleme duruşmalı olarak yapılır. Adli yardım, hükmün kesinleşmesine kadar devam edecektir.

Mahkemelerde adli yardım talebi konusunda verilen kararlara karşı, tebliğinden itibaren bir hafta içinde karar veren mahkemeye dilekçe vermek suretiyle itiraz edilebilir. İtiraz incelemesi neticesinde verilen kararlar kesindir. Adli yardım talebi reddedilirse, ödeme gücünde sonradan gerçekleşen ciddi bir azalmaya dayanarak tekrar talepte bulunulabilir. Adli yardım talebinizin mahkemece kabulü halinde yargılama harç, avans ve giderlerini de adli yardım kararı devam ettiği müddetçe kısmen ya da tamamen ödemeyebilirsiniz.

AVUKAT ATANMASI İÇİN ADLİ YARDIMDAN NASIL YARARLANABİLİRİM?

Maddi açıdan avukat tutamayacak durumsanız adli yardım yoluyla temin edilecek bir avukat tarafından davanızın takip edilebilmesi için baro başkanlıklarına ya da baro adli yardım bürolarına başvurabilirsiniz.

BARO NEDİR?

Avukatların meslek örgütüne "Baro" denir. Otuzdan fazla avukat bulunan her il merkezinde bir Baro Başkanlığı bulunur. Yeterli sayıda avukat olan ilçelerde Baro temsilciliği vardır.

BARO NEREDEDİR?

Baroyu bulmanın en kolay yolu bulunduğunuz il merkezindeki adliye binasına gitmektir. Ayrıca Türkiye Barolar Birliği'nin web adresinden tüm baroların iletişim bilgilerine ulaşabilirsiniz (www.barobirlik.org.tr).

ADLİ YARDIM AVUKATI BENDEN ÜCRET ALMADIĞI İÇİ DAVAMI İHMAL EDER Mİ?

Adli yardım avukatı ücretsiz çalışmamaktadır. Asgari ücret tarifesine göre belirlenen ücret Baro tarafından sizin adınıza ilgili avukata ödenir. Adli yardım servislerinde çalışan avukatlar bu durumu kabul ederek gönüllü olmuşlardır. Baro Adli Yardım Kurulları görevlendirdikleri avukatları takip ederler.

ÖDEMEDİĞİM DAVA HARÇ VE GİDERLERİ DAHA SONRA BENDEN ALINACAK MI?

Adli yardım kararından dolayı ertelenen tüm yargılama giderleri ile Devletçe ödenen avansları dava veya takip sonunda haksız çıkmanız hâlinde ödemenize karar verilir. Ancak uygun görülürse haksız çıkmanız hâlinde ödenecek yargılama giderlerini en çok bir yıl içinde aylık eşit taksitler hâlinde ödemenize karar verilebilir. Adli yardım kararından dolayı Devletçe ödenen veya muaf tutulan yargılama giderlerinin tahsilinin, sizin için mağduriyete neden olacağı mahkemece açıkça anlaşılırsa, mahkeme, hükmünde tamamen veya kısmen ödemenizden muaf tutulmanıza karar verebilir.